

**MINISTER
RODZINY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

BJA-V.084.1.5.2022.MP2

**Pan
Marek Młynarczyk
Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej
ul. Józefa Marka 9
34-600 Limanowa**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 118a ust. 1 w związku z art. 103 ust. 2 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy¹ (dalej: ustawa), Minister Rodziny i Polityki Społecznej przeprowadził w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej (dalej: PUP/Urząd), kontrolę w zakresie wydatkowania w latach 2020-2021 środków Funduszu Pracy (dalej: FP) na realizację wybranych instrumentów rynku pracy: refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, z możliwością pozyskiwania informacji z okresów wcześniejszych i późniejszych.

I. Podsumowanie wyników kontroli

1. Działalność PUP w Limanowej w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami.
2. W latach 2020-2021, do Urzędu wpłynęło łącznie 1269 wniosków, w tym 402 wnioski o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego (dalej: wnioski o refundację) i 867 wniosków o przyznanie dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej (dalej: wnioski o dofinansowanie). Urząd ostatecznie zawarł 1018 umów w łącznej kwocie 21 089 942,81 zł.
3. Urząd zachował właściwość podmiotową, tj. środki przyznawane były uprawnionym osobom i podmiotom przez Starostę Powiatu Limanowskiego (dalej: Starosta), w imieniu którego działali umocowani pracownicy Urzędu.
4. PUP zachował prawidłowość przedmiotową, tj. środki przekazywał na badane instrumenty rynku pracy: refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej – odpowiednio art. 46 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy.
5. Urząd rzetelnie rozliczył środki Funduszu Pracy przekazane beneficjentom na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej i refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego.

Stwierdzone nieprawidłowości

Za działanie nieprawidłowe uznano:

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 690, poz. 830, 1079.

6. Zawarcie w zatwierdzonych przez Starostę Kryteriach² realizacji aktywnych programów rynku pracy przez PUP w Limanowej (dalej: procedury), opracowanych na lata 2020 i 2021 oraz stosowanie przy rozpatrywaniu wniosków, ograniczeń niemających podstawy w obowiązujących przepisach prawa, polegających na niefinansowaniu zakupu samochodu osobowego i ustanowieniu limitu refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy do kwoty 20 000,00 zł (w 2020 i 2021 r.) oraz przyznawaniu środków na podjęcie działalności gospodarczej do kwoty 22 000,00 zł (w 2020 i 2021 r.), do wysokości niższej niż określona w ustawie.

7. Wprowadzenie do wszystkich zbadanych umów w sprawie refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (dalej: umów o refundację), jak i umów o przyznanie jednorazowo środków z Funduszu Pracy dla osoby bezrobotnej na podjęcie działalności gospodarczej (dalej: umów o dofinansowanie) zobowiązań wydłużających, o wskazany we wnioskach o refundację i o dofinansowanie deklarowany okres utrzymania w zatrudnieniu skierowanej przez PUP osoby lub prowadzenia działalności gospodarczej, ponad wskazany w § 4 ust. 3 pkt 1 i 2 albo § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z 14 lipca 2017 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (dalej: rozporządzenie)³.

8. Niezastosowanie klauzuli, o której mowa w art. 46 ust. 5c ustawy w 39 na 40 zbadanych oświadczeniach, stanowiących załączniki do wniosków o refundację i o dofinansowanie.

9. Wskazanie, w wierszu nr 51 sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za grudzień 2021 r., niezgodnej ze stanem faktycznym liczby osób zatrudnionych przez pracodawców na zrefundowanych stanowiskach pracy.

10. Nieuwzględnienie w procedurach opracowanych na 2021 r. zmian wprowadzonych rozporządzeniem Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 stycznia 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej (dalej: rozporządzenie zmieniające)⁴.

II. Ustalenia kontroli

II.1. Planowanie zadań w zakresie aktywizacji zawodowej bezrobotnych w formie refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej

11. W latach 2020-2021, PUP planował wysokość środków przeznaczonych na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, na podstawie wydatków zrealizowanych w poprzednim roku oraz w wysokości przyznanych środków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w danym roku.

12. W *Planach podziału środków Funduszu Pracy przyznanych Powiatowi Limanowskiemu zgodnie z algorytmem, z przeznaczeniem na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz na zadania związane ze zwalczaniem COVID-19 na rok 2020 i 2021* ujęto kwotę w wysokości ogółem 106 800 325,80 zł⁵, w tym na badane instrumenty rynku pracy 20 862 307,39 zł⁶, z czego 7 192 307,39 zł na refundację oraz 13 670 000,00 zł na dofinansowanie. Stosownie do art. 22 ust. 6 w związku z ust. 5 pkt 4 oraz

² Kryteria: przyznawania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków; dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz forma zabezpieczenia, stanowiące część zatwierdzonych przez Starostę Limanowskiego *Kryteriów realizacji aktywnych programów rynku pracy przez Powiatowy Urząd Pracy w Limanowej od stycznia 2020 r. i od stycznia 2021 r.*

³ W § 4 ust. 3 pkt. 1 i 2 oraz § 8 ust. 2 pkt. 1 rozporządzenia.

⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 131 - rozporządzenie weszło w życie 21 stycznia 2021 r.

⁵ Odpowiednio: 74 075 754,65 zł w 2020 r. i 32 724 571,15 zł w 2021 r.

⁶ Odpowiednio: 10 312 307,39 zł w 2020 r. i 10 550 000,00 zł w 2021 r.

art. 109 ust. 9 ustawy, Powiatowa Rada Rynku Pracy w Limanowej pozytywnie zaopiniowała⁷ ww. *Plany*.

13. Kontrolą objęto wydatki o wartości 838 544,36 zł, w zakresie:

- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 438 544,36 zł,
- dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej – 400 000,00 zł.

14. W badanym okresie instrumentami rynku pracy podlegającymi kontroli objęto łącznie 1003 osoby, w tym:

- refundacją kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy – 324 osoby,
- dofinansowaniem podjęcia działalności gospodarczej – 679 osób.

[Akta kontroli str.: 26-99, 134-3048, 3143-3202]

II.2. Procedury refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej

W obowiązujących w Urzędzie procedurach określono m.in. zasady składania i rozpatrywania wniosków, wysokość dofinansowania, podstawowe postanowienia umowy, formy zabezpieczenia zwrotu środków oraz tryb postępowania w przypadku naruszenia warunków umowy.

II.2.1. Zasady przyznawania środków FP oraz nabór wniosków

15. W procedurach na lata 2020-2021, Starosta określił następujące progi dofinansowania:

- pkt V ust. 9 procedur przyznawania jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków – w wysokości 20 000,00 zł,
- pkt V ust. 6 procedur dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz form zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków – w wysokości 22 000,00 zł.

Ograniczenie kwoty refundacji kosztów refundacji i dofinansowania na etapie naboru wniosków stanowi naruszenie art. 46 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy.

Jak wyjaśnił Dyrektor PUP w Limanowej⁸, obniżenie kwoty wnioskowanej, o jaką mogły ubiegać się osoby bezrobotne lub pracodawcy było spowodowane dbałością o racjonalne i gospodarne wydatkowanie środków publicznych, w szczególności w zakresie proporcjonalności umów o dofinansowanie i refundację finansowanych z FP oraz współfinansowanych z FP w ramach projektów PO WER i RPO, a także umożliwieniem skorzystania z badanych instrumentów jak największej liczbie klientów PUP.

Mając na uwadze, że ustawodawca określił maksymalną wysokość środków FP, jaką mogą otrzymać wnioskodawcy, w ramach badanych instrumentów rynku pracy, działanie Urzędu polegające na wprowadzeniu ograniczenia kwotowego na etapie naboru wniosków o refundację kosztów i o dofinansowanie, do wysokości niższej niż określona w ustawie zostało ocenione jako działanie nieprawidłowe.

16. W procedurach, w części „Podstawowe postanowienia umowy” zawarto regulację, wprowadzającą ograniczenie, niewynikające z ustawy i rozporządzenia, polegające na wyłączeniu z finansowania zakupu samochodu osobowego.

Odnosząc się do ograniczenia, Dyrektor PUP w Limanowej wyjaśnił⁹, że zawężenie udzielanego dofinansowania spowodowane było racjonalnością i gospodarnością wydawania środków publicznych.

Należy mieć na uwadze, że zarówno w przepisach ustawy, jak i rozporządzenia, ustawodawca nie wskazał katalogu wydatków podlegających wyłączeniu z finansowania ze środków FP w ramach refundacji i dofinansowania. Ponadto wprowadzenie w regulacjach Urzędu wyłączeń na terenie powiatu może przyczynić się do sytuacji, w której osoby ubiegające się o przedmiotowe formy wsparcia

⁷ Uchwały nr: 2/II/2020 z 9 stycznia 2020 r., 1/II/2021 z 13 stycznia 2021 r., 3/II/2021 z 30 lipca 2021 r.

⁸ Pismo Dyrektora PUP w Limanowej z 13 kwietnia 2022 r., znak: CAZ/IR-GP-091-2/22.

⁹ Ibidem.

nie będą traktowane w sposób jednakowy w skali kraju. Działanie Urzędu, polegające na wprowadzeniu w procedurach wewnętrznych nieprzewidzianych przepisami ograniczeń warunkujących przyznanie środków na refundację kosztów lub dofinansowanie, należy ocenić jako nieprawidłowe.

17. Opracowane przez Urząd procedury na 2021 r. zatwierdzone przez Starostę Limanowskiego 21 grudnia 2020 r. nie uwzględniały zmian wprowadzonych rozporządzeniem zmieniającym rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 lipca 2017 r.¹⁰.

Z wyjaśnień Dyrektora PUP w Limanowej¹¹ wynika, po 21 stycznia 2021 r. wzory wniosków i umów dostosowano do treści obowiązującego rozporządzenia. Treść procedur zaktualizowano w 2022 r.

Przedmiotowe wyjaśnienia znajdowały odzwierciedlenie w zbadanej dokumentacji wniosków i umów.

II.2.2. Uwarunkowania organizacyjne

18. Dyrektor PUP w Limanowej posiadał upoważnienia Starosty do załatwiania spraw w Jego imieniu¹².

19. Realizacją wybranych instrumentów rynku pracy zajmowali się pracownicy następujących komórek organizacyjnych Urzędu¹³:

- dofinansowaniem podjęcia działalności gospodarczej:
 - Zespół Pośrednictwa Pracy i Poradnictwa Zawodowego – 16 doradców klienta,
 - Zespół Instrumentów i Programów Rynku Pracy – 2 specjalistów ds. programów,
- refundacją kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy:
 - Centrum Obsługi Pracodawców – 2 doradców klienta,
 - Zespół Instrumentów i Programów Rynku Pracy – 2 specjalistów ds. programów.

20. W latach 2020-2021, do Urzędu wpłynęło 1269 wniosków¹⁴ dotyczących badanych instrumentów rynku pracy, w tym: 1019 rozpatrzono pozytywnie, 250 rozpatrzono negatywnie. Główne przyczyny negatywnego rozpatrzenia wniosków to: ograniczone środki, brak doświadczenia zawodowego oraz kwalifikacji zawodowych związanych z planowaną działalnością, mała rentowność planowanej działalności gospodarczej, rezygnacja wnioskodawcy.

Dyrektor PUP zawarł z beneficjentami 1018 umów¹⁵ na realizację badanych instrumentów rynku pracy w łącznej wysokości 21 089 942,81 zł, w tym: 339 umów w sprawie dokonywania refundacji kosztów na wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy – 7 509 942,81 zł, 679 umów w sprawie przyznania jednorazowo środków na podjęcie działalności gospodarczej – 13 580 000,00 zł.

¹⁰ Dz. U. poz. 1380 r.

¹¹ Pismo Dyrektora PUP w Limanowej z 13 maja 2022 r., znak: CAZ/IR-GP-091-2/22.

¹² Upoważnienia dla Dyrektora PUP w Limanowej o nrach: 9/2011 znak OR.077.1.9.2011, 52/2016 znak OR.077.4.52.2016 oraz 6/2019 znak OR.077.4.6.2019.

¹³ Zarządzenie nr 24/18 Dyrektora PUP w Limanowej z 30 maja 2018 r. ws. wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej wprowadzonego na podstawie uchwały Zarządu Powiatu Limanowskiego Uchwałą nr 1153/2018 z 29 maja 2018 r.

¹⁴ Na kwotę 26 615 503,00 zł, z czego: w ramach dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej: w 2020 r. – 437 wniosków w łącznej wysokości 8 735 913,00 zł, w 2021 r. – 430 wniosków w łącznej wysokości 8 597 090,00 zł; w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy: w 2020 r. – 190 wniosków w łącznej wysokości 4 471 000,00 zł, w 2021 r. – 212 wniosków w łącznej wysokości 4 811 500,00 zł.

¹⁵ W jednym przypadku wnioskodawca zrezygnował z podpisania umowy o refundację.

Sposób rozpatrzenia wniosków, zawarcia i realizacji umów był następujący:

Wybrane instrumenty rynku pracy	Wnioski ogółem	Wnioski rozpatrzone pozytywnie	Wnioski rozpatrzone negatywnie	Zawarte umowy	Liczba zrealizowanych umów
2020					
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	190	160 (w 1 sprawie wnioskodawca zrezygnował z zawarcia umowy)	30	159 (8 umów rozwiązano)	17 (w przypadku pozostałych umów nie upłynął 24 miesięczny okres utrzymania stanowiska pracy)
Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	437	345	92	345	345
2021					
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	212	180	32	180 (7 umów rozwiązano)	- (nie upłynął 24 miesięczny okres utrzymania stanowiska pracy)
Dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej	430	334	96	334	10

21. Urząd przeprowadził 60 kontroli umów o refundację i dofinansowanie zawartych w latach 2020-2021.

Dyrektor PUP w Limanowej wyjaśnił¹⁶, że stały monitoring umów prowadzony był przez specjalistów ds. programów. Ze względu na panującą epidemię, wywołaną wirusem SARS-CoV-2, oraz nadprogramowymi zadaniami związanymi z realizacją Tarczy Antykryzysowej w Urzędzie przeprowadzanie kontroli w terenie zostało ograniczone. W celu zwiększenia nadzoru nad realizacją umów wprowadzone zostały dodatkowe warunki:

- pracodawcy rozliczający w PUP zakupy w ramach wniosku o refundację zobowiązani zostali do dołączania zdjęć zakupionego sprzętu,
- osoby rozliczające środki na podjęcie działalności gospodarczej składały oświadczenia o niezbywaniu środków trwałych zakupionych w ramach otrzymanego dofinansowania w okresie pierwszych 12 miesięcy.

[Akta kontroli str.: 100-278, 3114-3142, 3143-3202]

II.3. Prawdliwość wydatkowania środków FP w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy

22. W 2020 i 2021 r., zrefundowano ze środków FP koszty wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla 324 osób bezrobotnych. Do badania wybrano 20 spraw¹⁷.

23. Dokumentacja związana z organizacją i realizacją 20 umów o refundację była kompletna w zakresie wymaganym przepisami i uregulowaniami wewnętrznymi PUP, w szczególności zawierała:

- wnioski o refundację, złożone zgodnie z właściwością miejscową, na druku przygotowanym przez Urząd, zawierające dane i załączniki wymagane § 2 ust. 2 i 4 rozporządzenia,
- umowy o refundację uwzględniające elementy wymagane § 4 ust. 3 rozporządzenia,
- dokumentację potwierdzającą zatrudnienie na zrefundowanym stanowisku pracy bezrobotnych skierowanych przez PUP.

24. Wszystkie zbadane umowy o refundację w § 8 ust. 2 zawierały zobowiązanie do dalszego, po 24 miesięcznym okresie wynikającym z § 4 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia, utrzymania w zatrudnieniu osoby skierowanej przez PUP, zgodnie z deklaracją, złożoną w pkt II.7 wniosku o refundację.

¹⁶ Pismo Dyrektora PUP w Limanowej z 13 kwietnia 2022 r., znak: CAZ/IR-GP-091-2/22.

¹⁷ Obejmujących umowy o łącznej wartości 438 544,36 zł, odpowiednio 220 000,00 zł w 2020 r. i 218 544,36 zł w 2021 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora PUP w Limanowej¹⁸, wprowadzenie do wniosków i umów deklaracji niewynikających z przepisów ustawy i rozporządzenia było podyktowane uzyskaniem jak najwyższej efektywności. Deklaracja we wnioskach była pomocna do określenia ogólnej oceny wniosku w trakcie posiedzeń Komisji opiniującej wnioski, a dodatkowe wymogi zawarte w umowie nie stanowiły podstaw do wypowiedzenia jej warunków. Na etapie prowadzonych czynności kontrolnych zostały one usunięte z nowo zawieranych umów.

Należy zauważyć, że przepisy ustawy i rozporządzenia nie zawierają zapisów zobowiązujących pracodawców do utrzymania zatrudnienia osoby skierowanej przez PUP na refundowane stanowisko pracy powyżej 24 miesięcy. Określenie w umowach o refundację obowiązku zatrudniania w okresie innym niż wskazany w § 4 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia należy ocenić jako nieprawidłowe działanie Urzędu.

25. Starosta powiadomił pisemnie (w postaci papierowej) wnioskodawców o uwzględnieniu wniosku o refundację, w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, tj. zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia.

26. Stosownie do § 5 ust. 4 rozporządzenia, w zbadanych sprawach Starosta¹⁹ przed dokonaniem wypłaty refundacji i skierowaniem bezrobotnego stwierdził utworzenie stanowiska pracy, jego wyposażenie lub doposażenie.

27. Przyznane przez Starostę podmiotom środki FP na refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy nie były wyższe niż 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia, o której mowa w art. 46 ust. 1 pkt 1 w związku z ust. 5 ustawy, obowiązującego w dniu zawarcia umowy. Urząd wypłacił refundację w kwotach zgodnych z rozliczeniami i nie wyższych niż ustalono w § 1 umów o refundację.

28. W okresie objętym kontrolą przy oświadczeniu o niekaralności za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, złożonym przez wszystkich objętych badaniem wnioskodawców, stwierdzono brak klauzuli „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, wymaganej art. 46 ust. 5c ustawy.

Dyrektor PUP w Limanowej wyjaśnił²⁰, że nowe wnioski o refundację i o dofinansowanie uzupełnione zostały o brakującą klauzulę w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych.

Działanie Urzędu w powyższym zakresie należy ocenić jako nieprawidłowe.

29. PUP w § 5 ust. 1 umów o dofinansowanie prawidłowo zabezpieczył wykorzystanie środków publicznych. Jako zabezpieczenie zastosowano poręczenie (13 spraw) oraz akt notarialny (7 spraw), tj. formy przewidziane w § 10 ust. 1 rozporządzenia. W § 7 ust. 1 umów określono też sytuacje, których zaistnienie spowoduje wypowiedzenie umowy o refundację, skutkujące zwrotem refundacji.

30. Zgodnie z § 10 ust. 2 rozporządzenia, Starosta określił termin złożenia zabezpieczenia zwrotu refundacji. Dokumentację stanowiącą zabezpieczenie zwrotu refundacji beneficjenci złożyli we wskazanym terminie.

31. Wypełniając obowiązek określony w § 5 ust. 1 rozporządzenia, we wszystkich zbadanych sprawach, podmioty przedłożyły rozliczenie zawierające zestawienie kwot wydatkowanych od dnia zawarcia umowy o refundację na poszczególne wydatki ujęte w szczegółowej specyfikacji. Zgodnie z § 5 ust. 5 rozporządzenia, w rozliczeniach zostały wykazane kwoty wydatków z uwzględnieniem podatku od towarów i usług. Rozliczenie poniesionych kosztów zawierało również informację o przysługującym prawie do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego zawartego w wykazywanych wydatkach lub prawo do zwrotu podatku naliczonego.

32. W ramach obowiązku wskazanego w § 5 ust. 6 rozporządzenia, Urząd dokonał oceny prawidłowości wykonania umowy, m. in. poprzez wykorzystanie dokumentacji elektronicznej

¹⁸ Pismo Dyrektora PUP w Limanowej z 13 maja 2022 r., znak: CAZ/IR-GP-091-2/22.

¹⁹ Upoważnienia dla dwóch specjalistów ds. programów nr: 22/2019 znak: OR.077.1.22.2019, 23/2019 znak: OR.077.1.23.2019.

²⁰ Pismo Dyrektora PUP w Limanowej z 13 maja 2022 r., znak: CAZ/IR-GP-091-2/22.

w zakresie kontroli zatrudnienia na utworzonych stanowiskach pracy (raporty ZUS). Stosownie do § 2 pkt 10 umów o dofinansowanie, beneficjenci przedłożyli dokumentację potwierdzającą zatrudnienie pracowników.

33. Na 20 zbadanych spraw wystąpiło 9 przypadków zwrotu środków podatku VAT²¹, w wyniku czego Urząd wystawił skorygowane o zwróconą kwotę zaświadczenia o pomocy de minimis.

34. W zbadanych sprawach nie wystąpiły przypadki wezwania do zwrotu środków FP.

[Akta kontroli st.: 212-280, 1830-3090, 3111-3142]

II.4. Prawidłowość wydatkowania środków FP w ramach dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej

35. W latach 2020-2021, dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej przyznano 679 osobom. Badaniem objęto 20 spraw²².

36. Analiza ww. 20 spraw dotyczących przyznania bezrobotnym dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej wykazała, że:

- wszystkie złożone, zgodnie z właściwością miejscową, na wzorze przygotowanym przez Urząd, wnioski o dofinansowanie zawierały dane i załączniki określone w § 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia, w tym m.in.: imię i nazwisko bezrobotnego, miejsce jego zamieszkania, PESEL, kwotę wnioskowanego dofinansowania, kalkulację kosztów związanych z podjęciem działalności gospodarczej, źródła ich finansowania, specyfikację wydatków do poniesienia, proponowaną formę zabezpieczenia zwrotu dofinansowania,
- we wszystkich przypadkach Urząd, przyznając dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej, uwzględnił przepisy § 7 ust. 1-2 rozporządzenia, tj. m.in. czy w okresie 12 miesięcy bezpośrednio poprzedzających dzień złożenia wniosku bezrobotny nie odmówił bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, nie przerwał z własnej winy szkolenia, stażu, realizacji indywidualnego planu działania,
- we wszystkich zbadanych sprawach o uwzględnieniu wniosku o dofinansowanie Starosta powiadomił bezrobotnego, w formie pisemnej (w postaci papierowej), w terminie 30 dni od dnia złożenia kompletnego wniosku, tj. zgodnie z § 7 ust. 4 rozporządzenia,
- w zawartych umowach o dofinansowanie uwzględniono elementy wymienione w § 8 ust. 2 rozporządzenia, w tym m.in.: 12-miesięczny okres prowadzenia działalności gospodarczej, zobowiązanie do wydatkowania otrzymanego dofinansowania zgodnie z wnioskiem, złożenie rozliczenia w terminie 2 miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej, a umowy zawarte po 21 stycznia 2021 r. dodatkowo spełniały wymagania § 8 ust. 3 i 5 rozporządzenia,
- we wszystkich zbadanych przypadkach beneficjenci złożyli zabezpieczenie zwrotu dofinansowania, w formie poręczenia (18 spraw) lub aktu notarialnego (2 sprawy), tj. zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia,
- zbadane pisma zawiadamiające o uwzględnieniu wniosku o dofinansowanie zawierały informację o terminie złożenia zabezpieczenia, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia; dokumentację dotyczącą zabezpieczenia zwrotu dofinansowania złożono do Urzędu we wskazanym terminie,
- w § 3 ust. 1 umów o dofinansowanie Urząd prawidłowo zabezpieczył wykorzystanie środków publicznych, a w § 6 ust. 1 określono sytuacje, których zaistnienie skutkować będzie zwrotem dofinansowania.
- we wszystkich zbadanych przypadkach przyznane przez Starostę osobom bezrobotnym środki na dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej nie były wyższe niż, wymieniona w art. 46 ust. 1 pkt 2 w związku z ust. 5 ustawy, 6-krotna wysokość przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu zawarcia umowy; środki dofinansowania każdorazowo były przekazywane po podpisaniu umowy o dofinansowanie,
- rozliczenia wydatkowanych środków złożono do Urzędu w terminie do dwóch miesięcy od dnia podjęcia działalności gospodarczej, tj. zgodnie z § 8 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia,

²¹ W łącznej kwocie 36 752,82 zł.

²² Obejmujących umowy w łącznej kwocie 400 000,00 zł: w 2020 r. 200 000,00 zł, w 2021 r. 200 000,00 zł.

- we wszystkich zbadanych przypadkach, na podstawie przedłożonych faktur, Urząd zweryfikował zgodność poniesionych wydatków przez beneficjentów ze specyfikacją wydatków do poniesienia w ramach dofinansowania podjęcia działalności gospodarczej,
- spośród 20 zbadanych spraw, w 10 upłynął termin 12-miesięcznego okresu prowadzenia działalności gospodarczej; Urząd poinformował beneficjentów o wywiązaniu się z warunków umowy o dofinansowanie.

37. Wszystkie zbadane umowy o dofinansowanie w § 10 zawierały zobowiązanie do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej po 12 miesięcznym okresie wynikającym z § 8 ust 2 pkt 1 rozporządzenia, zgodnie z deklaracją, złożoną w pkt II.2.b wniosku o dofinansowanie.

Wyjaśnienie Dyrektora PUP w Limanowej²³, było tożsame ze wskazanym w punkcie 24 niniejszego dokumentu.

Należy zauważyć, że przepisy ustawy i rozporządzenia nie zawierają zapisów zobowiązujących bezrobotnego do prowadzenia działalności gospodarczej powyżej 12 miesięcy. W związku z powyższym, zawarcie w umowach o dofinansowanie ww. obowiązku przez okres inny niż wskazany w § 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia należy ocenić jako nieprawidłowe działanie Urzędu.

38. W okresie objętym kontrolą przy oświadczeniu o niekaralności za przestępstwo przeciwko obrotowi gospodarczemu, złożonym przez 19 na 20 objętych badaniem wnioskodawców stwierdzono brak klauzuli „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, wymaganej art. 46 ust. 5c ustawy²⁴.

Wyjaśnienie Dyrektora PUP w Limanowej²⁵, było tożsame ze wskazanym w punkcie 28 niniejszego dokumentu.

Działanie Urzędu, w powyższym zakresie, należy ocenić jako nieprawidłowe.

39. Urząd zweryfikował, w zbadanych sprawach, spełnienie warunku określonego w § 9 ust. 5 rozporządzenia, tj. prowadzenia działalności gospodarczej przez okres co najmniej 12 miesięcy poprzez: zestawienia przychodów uzyskanych w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, raporty Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz wgląd do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej.

40. Na 20 zbadanych spraw wystąpił jeden przypadek zwrotu środków podatku VAT²⁶, w wyniku czego Urząd wystawił skorygowane o zwróconą kwotę zaświadczenie o pomocy de minimis.

41. W zbadanych sprawach nie wystąpiły przypadki wezwania do zwrotu środków FP.

[Akta kontroli: 134-211, 279-1829, 3091-3137]

II.5. Finanse

42. Na badane instrumenty rynku pracy w okresie objętym kontrolą wydatkowano ogółem środki w kwocie 20 705 364,91 zł, w tym w:

- 2020 r. 10 224 118,05 zł:
 - refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 3 324 118,05 zł, którą objęto łącznie 151 osób, z czego ze środków FP, wkładu własnego do projektu konkursowego i Rezerwy MRiPS 1 345 999,29 zł, PO WER 1 054 235,48 zł, RPO 923 883,28 zł;
 - dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej – 6 900 000,00 zł, którym objęto łącznie 345 osób, z czego ze środków FP i Rezerwy MRiPS 2 260 000,00 zł, PO WER 3 220 000,00 zł, RPO 1 420 000,00 zł;
- 2021 r. 10 481 246,86 zł:

²³ Pismo Dyrektora PUP w Limanowej z 13 maja 2022 r., znak: CAZ/IR-GP-091-2/22.

²⁴ Klauzulę zawarto we wniosku l.p. 100 w Rejestrze jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej 2020 r. – Fundusz Pracy.

²⁵ Pismo Dyrektora PUP w Limanowej z 13 maja 2022 r., znak: CAZ/IR-GP-091-2/22.

²⁶ W łącznej kwocie 3 740,00 zł.

- refundacja kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 3 801 246,86 zł, którą objęto łącznie 173 osoby, z czego ze środków FP i Rezerwy MRiPS 1 934 509,51 zł, PO WER 1 075 500,00 zł, RPO 791 237,35 zł;
- dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej – 6 680 000,00 zł, którym objęto łącznie 334 osoby, z czego ze środków FP i Rezerwy MRiPS 3 540 000,00 zł, PO WER 2 140 000,00 zł, RPO 1 000 000,00 zł.

Kwoty wykazane w Sprawozdaniach o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za miesiąc grudzień roku 2020 i 2021 były zgodne z przedłożonymi zestawieniami obrotów i sald za okresy 01.01.2020 – 31.12.2020 i 01.01.2021 – 31.12.2021 oraz zestawieniami umów.

W przypadku liczby osób stwierdzono rozbieżność, w liczbie jednej osoby²⁷, pomiędzy wierszem numer 51 Sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy za grudzień 2021 r. a przekazanymi zestawieniami dot. umów o refundację kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy.

Jak wyjaśnił Dyrektor PUP w Limanowej²⁸, rozbieżność w liczbie osób wynika z braku terminu płatności na dekrecie przy zapłacie zobowiązania. Data ta z przyczyn nieznanych nie została nadana przez system podczas procesu zaciągania danych z wyciągu bankowego, do dokumentu księgowego.

Nieprawidłowość nie miała znaczącego wpływu na skontrolowany obszar działalności Urzędu.

[Akta kontroli str.: 15-22, 134-278, 3131-3141, 3143-3202]

III. Informacje o kontroli

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra Rodziny i Polityki Społecznej²⁹, Zespół kontrolerów w składzie:

- Marcin Powęzka, główny specjalista, kierownik Zespołu,
- Beata Wrześniewska, główny specjalista, członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono od 4 kwietnia do 31 maja 2022 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Limanowej, z siedzibą przy ul. Józefa Marka 9, 34-600 Limanowa.

W okresie objętym kontrolą Urzędem kierował Pan Marek Młynarczyk, powołany na stanowisko Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej przez Starostę Limanowskiego z dniem 21 kwietnia 2011 r.

Kierownik jednostki kontrolowanej nie zgłosił zastrzeżeń do *Projektu wystąpienia pokontrolnego* przekazanego pismem z 23 czerwca 2022 r.

IV. Zalecenia

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia zalecam:

1. Wprowadzenie mechanizmów zarządczych zapewniających:
 - wyeliminowanie z procedur ograniczeń niemających podstaw prawnych, w szczególności w zakresie limitu kwoty refundacji lub dofinansowania, jak również możliwości zakupu wybranych środków trwałych,
 - niezawieranie w umowach i we wzorach wniosków o refundację i o dofinansowanie dodatkowych zobowiązań niewynikających z ustawy i rozporządzenia, w szczególności w zakresie utrzymania w zatrudnieniu skierowanej przez PUP osoby lub prowadzenia działalności gospodarczej,
 - przyjmowanie oświadczenia, o którym mowa w art. 46 ust. 5b ustawy wraz z klauzulą „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”, wskazaną art. 46 ust. 5c ustawy,
 - dostosowanie treści procedur obowiązujących w Urzędzie dotyczących dokonywania refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy oraz przyznawania

²⁷ Wykazano 172, a winno być 173.

²⁸ Pismo Dyrektora PUP w Limanowej z 13 maja 2022 r., znak: CAZ/IR-GP-091-2/22.

²⁹ Upoważnienia z 23 marca 2022 r. nr: BKA-V.0121.13.2022, BKA-V.0121.14.2022.

jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej do aktualnego rozporządzenia.

2. Należyta staranność przy sporządzaniu sprawozdania o przychodach i wydatkach Funduszu Pracy oraz bieżącą weryfikację danych źródłowych, w szczególności dotyczących liczby osób zatrudnionych przez pracodawców na zrefundowanych stanowiskach pracy.

Zwracam się o przedłożenie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego *Wystąpienia pokontrolnego*.

Od *Wystąpienia pokontrolnego* nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w wersji elektronicznej.

z up. Ministra Rodziny i Polityki Społecznej
Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Znak pisma	BKA-V.084.1.5.2022.MP2
Identyfikator pliku	5823359
Nazwa pliku	KW_694357_BKA_plik4.docx
Wersja pliku	2
Skrót pliku	d7aa37d9ab8d739ed171d281d3a62c80

Wydrukował(a): Marcin Powężka BKA-V

Data wydruku: 2022-10-19 10:15:48

.....

Podpisane przez:

Stanisław Szwed

Sekretarz stanu - Sekretarz Stanu

Data podpisu: 2022-07-14 17:16:22

Numer certyfikatu: 100346154726797473095217382641870662922

Wystawca certyfikatu: Asseco Data Systems S.A.